

Olipa kerran kolme Jumalan lasta: Hemmo Huoleton, Alli Alaspainettu ja Paavo Pyhä. Heidän taustojaan voimme vain arvailla, mutta aikuisina he sattuiivat kuulumaan samaan seurakuntaan.

Hemmo inhosi arkea ja kurinalaisuuteen hän pystyi vain asioissa, joista todella paljon piti. Hemmon motto oli: Mielihyvä ennen kaikkea. Niinpä hän jätti väliin messun, jos samaan aikaan sattui telkkarista tulemaan jotakin kiinnostavaa ja kippasi kodin siivousvastuun vaimolle, koska paljon hausempaa oli käydä poikain kanssa kaljalla. Hemmon elämä oli jatkuvaa nautintojen etsimistä ja hän oli tottunut siihen, että joku hoiti tylsät asiat hänen puolestaan. Ikäviä tilanteita hän pakeni.

Alli ei tiennyt nautinnoista mitään. Hänen koko energiansa meni sen tarkkailuun, miten hän elää. Jokainen sana ja teko piti päivän päätteeksi analysoida pohjia myöten, kaduttavaa ja parannettavaa löytyi loputtomasti. Alli oli varma, ettei hän ikinä täyttäisi mittaa, kuka sen sitten asettikin. Saarnatkin tuntuivat olevan täynnä vaatimuksia, joihin Alli kovasti ponnistellen yritti yltää.

Paavo oli kunnon kansalainen. Hänen elämässään kaiken piti olla siistiä ja arvostettavaa. Paavo kävi messuissa säännöllisesti, osallistui pienryhmiin ja oli aktiivinen palvelutehtävässään. Hän myös seurasi lastensa harrastuksia kuten kunnon isän kuuluukin ja osallistui vaimonsa kanssa avioliittokursseille säännöllisesti. Paavon kotona syötiin terveellisesti ja nukuttiin riittävästi, eikä koskaan unohdettu muistaa naapurina joulukortilla.

Kukin näistä kolmesta Jumalan aarteesta sai eteensä seurakunnan (uskon)elämän arviointilomakkeen, jossa kysyttiin mm. häiriöttömän ajan antamisesta Herralle, ajatusten puhtaudesta, fyysisestä ja henkisestä hyvinvoinnista huolehtimisesta, läheisten ihmisten huomioimisesta sekä vilpittömyydestä. Seuraukset olivat arvattavasti hyvin erilaiset.

Hemmo naureskeli ensin paperille ja sivuutti jokaisen kiusallisen kysymyksen. Asiat jäivät kuitenkin vaivaamaan häntä ja eräänä iltana lasten jo nukkuessa Hemmo aloitti keskustelun vaimonsa kanssa: ”Kuule, kyllähän minä huomioin sinua. Tai siis... Tiedäthän sinä, että rakastan sinua.” ”Kyllä minä tiedän, mutta ei se aina siltä tunnu”, vaimo vastasi. Vastaus ärsytti Hemmoa, joka laukoi vaimolleen pari valittua kommenttia ja painui pehkuihin.

Alli tutki paperia tarkkaan ja itseään vielä tarkempaan: ”Oliko se aika, jota annoin Herralle loppujen lopuksi häiriötöntä? Enköhän vain tullut ajatelleeksi jotakin muutakin kuin Häntä... varmasti, varmasti! Viime viikon keskiviikkona kävelin vain vartin lenkin, vaikka olisin selvästi tarvinnut puoli tuntia. Eilen kokkasin kalaa, vaikka mieheni oli syönyt sitä töissäkin – minun olisi pitänyt muistaa... Vilpitön, vilpitön... Olenkohan nyt varmasti tunnustanut kaiken?” Ja Alli heräili pitkin yötä muistaen yhden jos toisen laiminlyönnin lomakkeensa täyttämässä, ahdistui tunnustamattomista synneistään kuin Luther aikanaan.

Paavo katsoi lomaketta tarkkaan ja täytti sen huolellisesti kohta kohdalta. ”Varsin tyydyttävää”, hän ajatteli. ”Herra on saanut aikaa joka aamu, vaimo ja lapset on huomioitu, äidille soitettu sovittuina päivinä. Työ on hoidettu rehellisesti, ajatukset pidetty tiukasti puhtaina, unta saatu riittävästi, liikuntaa harrastettu sopivasti ja vähärasvaista runsaskuituista ruokavaliota noudatettu. Vilpittömyyttäni tuskin kukaan voi epäillä.” Paavo nukkui pölyttömässä ja tuuletetussa makuuhuoneessaan siveellisiä unia nähden terveelliset kahdeksan tuntia.

Seurakunnassa oli sielunhoitajana vanha mies, jonka kanssa jokaisen seurakuntalaisen oli määrä käydä keskustelu lomakkeestaan. Hemmo saapui paikalle myöhässä ja kertoi sen johtuneen pitkittyneestä jääkiekko-ottelusta. ”Olisin ehtinyt, jos ei olisi mennyt jatkoajalle”, hän selitti ja istui alas. ”Olisit ehtinyt, jos olisit lähtenyt ajoissa”, sielunhoitaja korjasi hymyillen. ”Mitä... niin”, Hemmo häkeltyi. ”Mutta voin jäädä vähän yli ajankin.” ”Mutta minä en voi”, sielunhoitaja vastasi tyynesti. ”Minulla on sovittu tapaaminen seuraavan keskustelijan kanssa.”

”Ei kai se nyt niin tarkkaa ole”, Hemmo alkoi ärtyä. ”Kai nyt vähän voi joustaakin.” ”Ai, niin kuin sinä teit katsomalla jääkiekkoa sovittuna tapaamisaikana?” sielunhoitaja hymyili. ”Se oli sentään ratkaiseva matsi! Se oli tärkeää katsoa!”, Hemmo kiivastui. ”Sinun kiinnostuksesi jääkiekkoon oli siis tärkeämpää kuin minun aikani, elämäsi suuret kysymykset ja seuraavan keskustelijan aika”, sielunhoitaja totesi. ”En minä niin sanonut...” Hemmo aloitti. ”Mutta käyttäydyit sen mukaisesti”, sielunhoitaja sanoi lujasti. Hemmo lähti kiukkuisena ulos huoneesta.

Alli tuli paikalle sovitusti ja astui arasti sisään. ”Tiedän, että minun olisi pitänyt valmistautua paremmin...” hän sopersi. ”Mikset sitten tehnyt niin?” sielunhoitaja kysyi lempeästi. ”Minä, minä... tein kyllä parhaani”, Alli hätääntyi. ”Ja miksei se riittäisi?” Alli ei osannut vastata mitään. Hän otti paperinsa esiin ja alkoi puhua pulputtaa: ”Näitä on enemmänkin, vikoja ja laiminlyöntejä... Yritin kirjata niin yksityiskohtaisesti kuin pystyin, mutta...”

”Alli, kumpi on suurempi, sinä vai Jumala?” Alli säpsähti ja etsi syytöstä sielunhoitajan kasvoilta. ”Jumala”, hän kuiskasi. ”Miksi sitten tuomitset ihmisen, jonka Jumala on armahtanut?” Syvä hiljaisuus täytti huoneen. Kun Alli lopulta nosti katseensa taas sielunhoitajaan tämä sanoi: ”Minä annan nyt sinulle kotitehtävän.” Alli keräsi paperinsa ja otti kynän esiin. Sielunhoitaja naurahti: ”Polta nuo paperit. Osta sitten jotakin kaunista ja pyydä myyjää paketoimaan se.” ”Tuonko paketin sinulle?” Alli hämmästeli. ”Et, vaan annat sen eräälle tärkeälle ihmiselle, jota Jumala hyvin paljon rakastaa.” Alli katsoi miestä kysyvästi. ””Itsellesi”, sielunhoitaja hymyili.

Paavo tuli paikalle täsmällisesti, kätteli sielunhoitajan ja istui ryhdikkäästi alas. ”Vastauksesi ovat varsin tyydyttäviä”, totesi sielunhoitaja ja Paavo nyökkäsi. ”Elämäsi lienee kaikin puolin mallillaan.” ”Uskon niin”, Paavo hymyili. Sielunhoitaja nyökytteli hetken papereita silmäillen ja kysyi sitten: ”Mistä sinä pidät?” ”Pidän?” Paavo häkeltyi ja tuijotti miestä epäuskoinen ilme kasvoillaan. ”Minä...tuota... Minusta tässä ei nyt ole kysymys pitämisestä vaan siitä, olenko onnistunut elämässäni. Mielestäni olen aina hoitanut velvollisuuteni.”

”Ah...” sielunhoitaja kuiskasi surullisesti hymyillen. ”Tiedätkö, Paavo, minun tekisi mieleni antaa sinulle ohjeeksi vetää kunnan kännit.” ”Eikö se sinusta söisi hiukan uskottavuuttani?”, Paavo vastasi kuivasti hymyillen. ”Juuri siksi. Minusta sinun uskottavuutesi nimittäin syö ihmisyyttäsi. Oli miten oli, en neuvo sinua juomaan, koska syntiä ei voi hoitaa synnillä.” ”Syntiä?” Paavo näytti tyrmistyneeltä. ”Syntiä, Paavo. Vanhemman veljen syntiä, oman erinomaisuutesi tarkkailua. Sinä riität itsellesi niin hyvin, että olet kadottamassa Valtakunnan.” Paavon silmissä välähti, mutta sielunhoitaja ei välittänyt siitä: ”Vie vaimosi tanssimaan, Paavo. Hulluttele lastesi kanssa. Nuku pommiin. Herkuttele. Naura. Yritä päästä kiinni siihen mieheen, joka kerran olit, mieheen, jolla oli kiiltokuvaelämän sijaan palava sydän.”

Mitä Hemmolle, Allille ja Paavolle tapahtui myöhemmin? En tiedä. Onko tällä tarinalla opetusta? Saattaapa ollakin.

”Kaikki ovat samassa asemassa, sillä kaikki ovat tehneet syntiä ja ovat vailla Jumalan kirkkautta mutta saavat hänen armostaan lahjaksi vanhurskauden, koska Kristus Jeesus on lunastanut heidät vapaiksi.” Room. 3:22-24

Hanna-Kaisa Hartala